

M Š Albrechtická

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

BAREVNÉ KAMÍNKY

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	3
2	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY MŠ	4
4	ŽIVOTOSPRÁVA DĚTÍ	6
5	PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	7
6	ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	7
7	PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ MŠ.....	8
8	VZÁJEMNÉ VZTAHY (DĚTI, ZAMĚSTNANCI, RODIČE)	8
9	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	9
10	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	9
11	REŽIM DNE	9
12	DLOUHODOBÉ CÍLE MŠ.....	11
13	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	12
14	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	13
15	ŠVP PV „BAREVNÉ KAMÍNKY“ - MĚSÍČNÍ TÉMATA	16
1.	KDO VŠECHNO PŘIŠEL DO ŠKOLY	16
2.	SKLÍZÍME PLODY PODZIMU	21
3.	KDYŽ PADÁ LISTÍ	26
4.	TĚŠÍME SE NA JEŽÍŠKA	30
5.	PANÍ ZIMA JEDE	34
6.	OBJEVUJEME SVĚT KOLEM NÁS	39
7.	JAK SE RODÍ JARO	43
8.	JARO PŘIŠLO K NÁM	47
9.	KDYŽ VŠECHNO KVETE.....	52
10.	UŽ UMÍM	56
16	BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ PŘI POBYTU DĚTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE	60
17	KROUŽKY A NADSTANDARTNÍ AKTIVITY PRO DĚTI	60
18	PROGRAM PROTIDROGOVÉ PREVENCE	61
19	PROGRAM ŘEČOVÉ VÝCHOVY DĚTÍ.....	61
20	EVALUAČNÍ ČINNOST	62

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Barevné kamínky
Název školy:	Mateřská škola Albrechtická, příspěvková organizace
Sídlo:	Albrechtická 598/2, 197 00 Praha 9 - Kbely
IZO MŠ:	691 009 449
IČO MŠ:	712 943 68
Statutární zástupce:	Lada Leiblová, ředitelka
Telefon:	+420 283 883 237
E-mail:	msalb.kbely@seznam.cz
Webové stránky:	www.msalbrechticka.cz
Zřizovatel:	Městská část Praha 19, Semilská 43, 197 00 Praha 9 –Kbely
IČO zřizovatele:	00231304
Zpracovatel programu:	Lada Leiblová
Číslo jednací:	425 / 17
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2017

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Albrechtická byla založena roku 1970 v budově bývalých jeslí přemístěných na sousední pozemek. V roce 2010 se mateřská škola dočkala celkové rekonstrukce. Budova se od základu přestavěla a kapacita mateřské školy se postupně zdvojnásobila ze 3 na 6 tříd. 1. 7. 2016 se oddělila od MŠ Letců a vznikla tak samostatná organizace s názvem Mateřská škola Albrechtická.

Velkou předností školy je prostorná zahrada, svojí rozlohou nadstandardní. Pozemek zahrady z jedné strany sousedí s pozemkem základní školy a z druhé s její družinou. Další výhodou je tedy větší vzdálenost zahrady od rušných veřejných komunikací a její uzavřenost lidem, kteří nemají se školou nic společného.

Největší předností naší mateřské školy je její poloha. Je umístěna přímo naproti základní škole, což je velice výhodné jak pro děti, které mají základní školu na dohled, a i tak se připravují na přestup z mateřské školy na základní, jejich starší sourozence, kteří mohou pozorovat mladší děti na zahradě družiny, tak pro rodiče, kteří mají své děti různého věku blízko od sebe a při jejich vyzvedávání si nemusí zacházet a ušetří čas.

Mateřská škola má 6 věkově homogenních tříd:

1. Medvíďata
2. Kuřátka
3. Berušky
4. Včeličky
5. Lvičata
6. Žirafky

Dle školského zákona se s účinností od 1. září 2016 předškolní vzdělání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Zápis do MŠ je uskutečňován po dohodě se zřizovatelem.

3 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY MŠ

Škola je třípodlažní, v prvních dvou jsou třídy, ve třetím, nejvyšším podlaží jsou kanceláře pro ředitelku, ekonomku a vedoucí školní jídelny, místnost pro pedagogy a místnost na kroužek keramiky. Třídy jsou prostorné, vyhovující nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Jsou kompletně zařízené novým vybavením, které splňuje estetické i zdravotní požadavky.

Dle finančních možností školy nakupujeme hračky, didaktické pomůcky a materiály potřebné k výchovně vzdělávací práci s dětmi. Snažíme se, aby veškeré pomůcky a hračky odpovídaly věku dětí a byly jim celodenně dostupné. Dětská tvorba utváří výzdobu prostředí třídy i vstupní chodby MŠ. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Součástí mateřské školy v přízemí je moderní kuchyně s nadstandardním vybavením a jídelna pro čtyři třídy (dvě nejmladší věkové kategorie dětí svačí a obědvají ve svých třídách). Škola má prostornou chodbu s bezpečným schodištěm pro děti i zaměstnance

a výtahem, který je z provozních a bezpečnostních důvodů určený výhradně pro zaměstnance školy. Škola je organizačně rozdělena na tři křídla po dvou třídách.

Uspořádání mateřské školy:

Mateřská škola má 6 tříd, všechny věkově homogenního typu, tzn., že děti jsou do tříd zařazovány dle dosaženého věku. Do jedné třídy mateřské školy lze zařadit děti různého věku.

Rozdělení do tříd je v plné kompetenci ředitelky školy.

Vybavení všech jednotlivých tříd:

- Rozdělení na hernu a prostor pro činnost u stolků
- Klasické nebo elektrické pianino
- Toalety, umývárna s ručníky, sprchový kout, WC a umyvadlo pro učitelky
- Šatna pro děti s ramínky a pytlí na oblečení
- Prostor pro skladování lehátek a lůžkovin
- Šatna pro učitelky
- Vybavení moderním a účelovým nábytkem

Velkou předností školy je prostorná zahrada, její rozlohou nadstandardní. Pozemek zahrady z jedné strany sousedí s pozemkem základní školy a z druhé s její družinou. Výhodou je tedy větší vzdálenost zahrady od rušných veřejných komunikací.

Vybavení školní zahrady:

- 3 krytá pískoviště, průlezký, lavičky, uměle vytvořený kopec určený především ke klouzání na sněhu
- Zahradní domek pro hračky používané na školní zahradě

Celá mateřská škola je zajištěna čipovým zabezpečením.

4 ŽIVOTOSPRÁVA DĚTÍ

Charakteristika jednotlivých tříd:

Medvíďata a Kuřátka:

Třídy nejmenších 3-4 letých dětí zaměřujících se především na adaptaci v MŠ, vytváření základních hygienických návyků a zvládnání sebeobsluhy. Třída je vybavena nábytkem, hračkami a didaktickými pomůckami náležícími této věkové skupině.

Berušky a Včeličky:

Třídy pro prostřední věkovou kategorii 4-5let. Tematické okruhy vycházejí z českých kulturních tradic a zvyků. Učitelky se děti snaží rozvíjet především hudbou, říkadly, pohybem a hrami. Zaměřují se na prodlužování a udržení pozornosti dětí ve všech výchovně-vzdělávacích činnostech. Vychází ze zkušeností, dovedností a návyků dětí z rodinného prostředí, které dále prohlubují a využívají v jednotlivých tématech školního vzdělávacího programu.

Lvíčata a Žirafky (Včeličky):

Třídy pro předškoláky a děti s odkladem školní docházky, věková kategorie 5-6-let. V těchto třídách se děti připravují na zdárný přechod do základní školy. Učí se pečlivosti, delšímu soustředění a také smyslu pro povinnost. Děti se připravují nejen pro školu, ale i pro další budoucí život ve všech směrech. Zařazují se předškolní aktivity, kde se hrou učí soudržnost s kolektivem, smysl pro fair-play rozvíjejí empatii a pomoc druhému.

Děti vzhledem k věku zastupují mateřskou školu při různých vystoupeních v centrálním parku, v domově seniorů, ve vysočanském Gongu na přehlídce mateřských škol Předškoláčku a jsou vedeny ke zdravému sebevědomí tak, aby uspěly v životě.

Organizace stravování:

- Děti se stravují v jídelně umístěné v přízemí budovy, nejmladší děti (1. a 2. třída) svačí a obědvají ve svých třídách. Dětem je poskytována vyvážená a plnohodnotná strava s vhodnou skladbou jídelníčku, v průběhu dne mají všichni dle svých individuálních potřeb k dispozici dostatek tekutin. Dodržujeme a podporujeme vhodný pitný režim.

Odpočinkový režim:

- Odpolední odpočinek děti využívají podle svých individuálních potřeb. Je respektována individuální potřeba aktivity, odpočinku a spánku. Během této doby se děti převléknou a uloží na lehátko. Mají možnost poslouchat relaxační hudbu nebo pohádky.

5 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- Pro nové děti poskytujeme adaptační dobu, která je individuální.
- Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se zde vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi a vzájemně se respektují.
- Pedagogové sledují vztahy dětí v MŠ a nenásilně je ovlivňují (prevence šikany).
- Dlouhodobým cílem naší práce je dítě poznat, respektovat a harmonicky rozvíjet jeho zdravé sebevědomí, samostatnost a tvořivost. Vizí školy je vytvořit podnětné prostředí plné pohody, v kterém děti mohou s pocitem bezpečí zkoumat a poznávat okolní svět, mezilidské vztahy. Ve spolupráci s rodinou dětem zajišťujeme harmonický a spokojený život, ve kterém se plně rozvinou jejich vlastnosti, schopnosti, dovednosti a jejich individualita.

Jsme moderní školou provázanou se životem a potřebami obce, která obstojí v konkurenci vzdělávacích zařízení tohoto typu v regionu.

6 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.
- Všichni zaměstnanci znají své kompetence, které jsou obsaženy v pracovních náplních, organizačním a pracovním řádu, směrnících a vnitřních předpisech.
- Vytváříme funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy (pedagogové se v průběhu roku schází dle plánu a potřeb na pedagogických a operativních poradách, vzájemně konzultují a vyhodnocují svou práci), tak navenek (nástěnkami, internetovými stránkami, třídními schůzkami a konzultacemi jednotlivých učitelek s rodiči).
- Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomoci a kde je respektován jejich názor.
- Ředitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců dle daných kritérií a pozitivně je motivuje, podporuje jejich další vzdělávání.
- Všem učitelkám poskytujeme dostatek prostoru pro jejich tvořivost v pedagogické práci, k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů.
- Učitelky pracují podle ŠVP, z výsledků evaluace, poznatků a hodnocení chodu školy se snaží vyvozovat závěry pro další práci.
- Zásadní problémy řeší učitelky společně.
- Pedagogové i provozní zaměstnanci pracují jako tým a zvou ke spolupráci rodiče (zahradní slavnost na konci školního roku, vánoční besídky), rodiče mají možnost přicházet s podněty a nápady k rozvíjení nejen programu mateřské školy.
- MŠ spolupracuje se zřizovatelem MČ Kbely, základní a mateřskou školou, rodinnými centry CoByDup a Cestička, odborníky OPPP, dětskými lékaři.
- Pro kvalitnější prezenci MŠ využíváme naše nové webové stránky, vydáváme internetový měsíčník Albrechtíček.

- Podporujeme týmovou práci, všechny zaměstnance vedeme k vědomí, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí.

7 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ MŠ

- Všichni pedagogové naší MŠ jsou plně kvalifikováni, svoji kvalifikaci si průběžně zvyšují školeními a odbornými semináři.
- Služby jednotlivých pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy při všech činnostech dětem zajištěna optimální pedagogická péče.

8 VZÁJEMNÉ VZTAHY (DĚTI, ZAMĚSTNANCI, RODIČE)

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči je oboustranná důvěra, otevřenost, respekt a ochota spolupracovat.
- Přímá a úzká spolupráce se zákonnými zástupci patří k jednomu z hlavních principů programu.
- Zákonní zástupci jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje. Informace jsou podávány přímo učitelkami nebo jsou vyvěšeny na nástěnkách umístěných v šatnách nebo u vstupu do MŠ. Aktuální informace o MŠ jsou také dostupné na webových stránkách školy. Rodiče dostávají každý měsíc emailovou formou internetový časopis „Albrechtíček“ - informace o chodu mateřské školy. Tento časopis je také vyvěšen na našich webových stránkách.
- Učitelky jsou v každodenním kontaktu se zákonnými zástupci, proto nic nebrání vzájemné komunikaci s nimi.
- Vždy respektujeme soukromí rodiny. Jednáme s vědomím, že pracujeme s důvěrnými informacemi rodičů.
- Zákonným zástupcům umožňujeme podílet se na některých akcích naší MŠ.
- Zákonným zástupcům se snažíme poskytovat odbornou poradenskou činnost.
- Pomocí knih rozvíjíme u dětí slovní zásobu, komunikační a vyjadřovací schopnosti a budujeme u dětí estetické vnímání. Jsme zapojeni do kampaně „Celé Česko čte dětem“.
- Spolupracujeme se základní školou:
Naši předškoláci chodí do ZŠ na ukázky čtení a výuky, vyzkouší si „školu nanečisto“, děti z 2. stupně k nám chodí předvádět čerta a Mikuláše, v rámci kampaně „Celé Česko čte dětem“ předčítají našim dětem z oblíbených knih.
- Tímto vším se snažíme zajistit nestresující přechod mezi mateřskou a základní školou pro děti a jejich rodiče.

9 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- Naše mateřská škola je postavena s bezbariérovým přístupem, a tak je přizpůsobena docházce dětí s handicapem a speciálními vzdělávacími potřebami.
- Pro zvýšení péče o tyto děti je přijímán asistent pedagoga.
- Individuálně se věnujeme i vzdělávání dětí výjimečně nadaných. Pro ně máme připravenou činnost a úkoly rozvíjející jejich nadprůměrné nadání a intelekt, např. pracovní listy.

10 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je zřízena jako škola s celodenním provozem s určenou dobou pobytu od 6:30 do 17:00 hodin. Předškolní vzdělávání dětí podle stanoveného rámcového vzdělávacího programu probíhá v základním denním režimu, který je upraven i ve Školním řádu mateřské školy. Tento režim je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. Pro řízenou dopolední činnost jsou dětem vytvářeny podmínky pro společné aktivity v různě velkých skupinách s ohledem na jejich věkové rozdíly a potřeby. Čas volných aktivit dětí a činností řízených učitelkami je vyvážený.

11 REŽIM DNE

- 6.30 - 7.00 hod** Příchod dětí do MŠ
Děti se scházejí ve třídě LVÍČATA, kde si hrají s kamarády ostatních tříd.
- 7.00 - 8.00 hod** Po příchodu učitelky odcházejí děti do svých tříd.
Školka se uzamyká.
- 8.00 hod** Pozdější příchod dětí do MŠ
V pozdější době může být dítě přijato ve výjimečném případě, po předchozí domluvě s paní učitelkou (např. návštěva lékaře...). Důvodem je zamezit narušování aktivit MŠ.
- 6.30 - 8.30 hod** Ranní hry
Spontánní hry a činnosti dětí podle jejich volby a výběru. Rozvíjení podnětů nabízených paní učitelkou (individuální, skupinové, Didakticky zaměřené činnosti).
- 8.15 - 8.30 hod** Postupné dokončení činností a prací
Společný úklid hraček.
- 8.30 - 9.15 hod** Ranní kruh
Společné přivítání dne v „komunikačním kruhu“, vzájemná diskuze,

Ranní cvičení

Rušná část, cvičení, relaxace, pohybová hra.

V letních měsících může probíhat na školní zahradě.

Hygiena a příprava na dopolední svačinu

Uplatňování základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků.

Dopolední svačina a hygiena

Ve většině tříd samoobslužná svačina podle potřeb dětí, zvládat sebeobsluhu, přijímat stravu a tekutiny, správné stolování.

9.15 - 9.45 hod Řízená činnost (hlavní)

Plnění rámcových a specifických cílů školního vzdělávacího programu. U předškolních dětí probíhá intenzivní příprava na základní školu.

9.45 - 11.45 hod Pobyť venku

Podle počasí a ročního období. Hry na školní zahradě, vycházky, výlety, sportovní a rozumové činnosti a aktivity se zařazením dopravní tematiky a ekologie.

11.45 - 12.10 hod Hygiena a společný oběd

Hygiena

Uplatňování základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků

Oběd

Je podle potřeb dětí, zvládnutí sebeobsluhy, přijímání stravy a tekutin, správné stolování. Slušné a společenské chování, ohleduplnost k ostatním.

Čištění zubů u předškolních dětí, převlékání do pyžam

12.10 - 12.30 hod Odchod dětí po obědě

Děti, které nebudou odpočívat, si rodiče vyzvednou v této době

12.30 - 14.00 hod Odpočinek na lehátku

Čtení pohádky na pokračování, začíná společný čas relaxace, klidu a odpočinku.

Hygiena a příprava na odpolední svačinu

Uplatňování základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků.

14.15 - 14.30 hod Odpolední svačina a hygiena

Ve většině tříd samoobslužná svačina podle potřeb dětí, zvládat sebeobsluhu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat.

14.30 - 15.00 hod Odpolední zájmová činnost
Rozvíjení podnětů nabízených paní učitelkou (individuální, skupinové, společné), didakticky zaměřené činnosti, pohybové hry.

Od 14.30 hod Odchod dětí

14.30 - 17.00 hod Spontánní hry a činnosti dětí

Rozchod dětí z příslušných tříd
Spontánní aktivity dětí pokračování dopoledního programu, individuální práce, hry na zahradě, zájmové činnosti.

Rozcházení dětí, loučení s paní učitelkou.

17.00 hod **Mateřská škola se uzamyká**

12 DLOUHODOBÉ CÍLE MŠ

Pečovat o zdraví dětí a jejich dobrý tělesný rozvoj

- předcházet nemocnosti dětí vhodným oblečením
- dodržování pitného režimu
- otužovat děti vodou (předplavecký výcvik pro předškolní děti)
- respektování individuálních potřeb dětí – citlivý přístup učitelek

Vzdělání dětí rozvíjet přirozenou cestou

- prostřednictvím prožitků a praktických zkušeností
- uskutečňovat ho v denním režimu ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v MŠ vyskytnou (citlivě reagovat na okamžitou situaci)
- vyváženost spontánních a řízených aktivit
- v zájmových aktivitách a kroužcích pečovat o děti talentované

Podnětné a pohodové prostředí pro děti i zaměstnance

- respektovat individuální potřeby, touhy a přání dětí, vyslechnout je, dát jim dostatečný prostor k vyjádření svých pocitů
- poskytovat dětem časovou rezervu k získání potřebných kulturních, hygienických a společenských návyků
- nabízet vhodné hračky a pomůcky
- využívat častěji pochvalu, respektovat individuální tempo dětí
- respektovat potřeby a zájmy zaměstnanců

Rozvíjet sociálně-kulturní postoje

- učit děti vnímat různost kulturních komunit
- vést děti k přátelství a soudržnosti s dětmi jiných národností

13 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Záměrem výchovného působení naší školky je vytvořit mateřskou školu rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Nabízíme dětem dostatek prostoru pro porozumění, rozvoj jejich samostatnosti a uspokojování jejich potřeb. Základem naší práce je individuální přístup ke každému dítěti, proto by každá vzdělávací aktivita měla odpovídat reálným možnostem každého konkrétního dítěte. Vzdělávací aktivity probíhají v rozsahu potřeb každého dítěte tak, aby zasahovaly celou jeho osobnost.

Upřednostňujeme:

- Rozvíjení samostatnosti a zdravého sebevědomí dětí cestou přirozené výchovy, hry.
- Hra je hlavní činností v MŠ, je zdrojem poznání, zkušeností, postojů, jednání a chování.
- Vzdělávání dětí podle jejich možností, zájmu a potřeb - respektujeme, že každé dítě je jiná osobnost a vyžaduje proto odlišný způsob vzdělávání.
- Rozvíjení tvořivosti a fantazie.
- Konkrétní vzdělávací obsah je časově sestaven do jednotlivých měsíců, týdnů a dnů jednoho roku. Tyto části jsou pro všechny třídy společné, dále jsou ještě rozváděny a učitelky si náročnost jednotlivých úkolů již přizpůsobí podle věku a možnostem dětí. Tyto obecné okruhy jsou tedy společné a konkrétní náplň již zpracovávají učitelky konkrétně na třídní úrovni.

Formy vzdělávání:

- Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ, tzn. při všech činnostech, a je založeno na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně. Nepředkládáme dětem jen hotové návody, ale umožňujeme jim hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.
- Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe navazují a respektují přání a potřeby jedince. Usilujeme o to, aby děti byly vzdělávány neformálně hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Snažíme se zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních.
- Nabízíme účast v zájmových kroužcích. Tato zájmová činnost probíhá v budově školy, je vedena buď učitelkami nebo lektory, kteří do školy docházejí.
- Obsah vzdělávací činnosti v ŠVP PV „Barevné kamínky“ je založen na metodách přímých zážitků, využívá přitom dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci.
- Pomocí na sebe navazujících tematických bloků dítě získává pomyslné kamínky, které napomáhají rozvoji dítěte ve všech pěti rámcově vzdělávacích oblastech.

- Postupně se tak dítěti zobrazuje ucelená mozaika, která ho výchovně vzdělává a připravuje pro život.
- **Individuální vzdělávání dětí:** Ředitelka stanoví způsob a termíny ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a to tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Zároveň stanoví i náhradní termín pro ověření.
- Pro děti, které dosáhnou **pěti či více let** před začátkem školního roku je **předškolní vzdělávání povinné** (§ 34 odst. 1 a § 34 a ŠZ).

14 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

- Obsah vzdělávání je ve ŠVP PV rozpracován do témat, která jsou stanovena jako témata rámcová.
- Nástin vzdělávací nabídky je dále konkretizován v třídním vzdělávacím programu (TVP) s ohledem na přání a možnosti dětí, který rovněž určuje přibližné časové rozložení daných tematických částí.
- Časový prostor k realizaci zůstává otevřený a flexibilní s prostorem pro aktuální situace, aktivní vstup dětí i tvořivost pedagoga.

Vzdělávání dětí máme rozpracované do 5 oblastí:

- **Modrý kamínek - Dítě a jeho tělo** oblast biologická

Záměr vzdělávacího úsilí:

Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním postojům.

- **Žlutý kamínek - Dítě a jeho psychika** oblast psychologická

Záměr vzdělávacího úsilí:

Rozvíjet duševní pohodu dětí, psychickou zdatnost, intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, city i vůli, kreativitu a sebevyjádření.

- **Červený kamínek - Dítě a ten druhý** oblast interpersonální

Záměr vzdělávacího úsilí:

Utvářet vztahy dětí k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

- **Bílý kamínek - Dítě a společnost** oblast sociálně kulturní

Záměr vzdělávacího úsilí:

Vést děti do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění. Pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky, postoje, přijímat základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

- **Zelený kamínek - Dítě a svět** oblast enviromentální

Záměr vzdělávacího úsilí:

Založit u dětí elementární podvědomí o okolním světě a jeho okolí, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

ŠVP PV BAREVNÉ KAMÍNKY je podle měsíců rozdělen do 10 tematických bloků:

1. Kdo všechno přišel do školy
2. Sklízíme plody podzimu
3. Když padá listí
4. Těšíme se na Ježíška
5. Paní Zima jede
6. Objevujeme svět kolem nás
7. Jak se rodí jaro
8. Moje zvířátko – kde má domov
9. Když všechno kvete
10. Co už umím

Jednotlivé bloky obsahují návrhy témat a podtémat, které jsou dále rozpracovány dle podmínek a věku dětí.

Při každém rozpracování jsou respektovány požadavky:

- rozvoj osobnosti dítěte – rozvíjení dítěte v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi
- vytváření dostatečného množství podnětů k učení a radosti z něj
- posilování sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti
- vytváření prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
- stimulace rozvoje řeči

MŠ provádí hodnocení a využívá zjištěných informací pro další pedagogickou činnost:

- jak se děti cítily, projevovaly
- co se naučily – hodnocení jejich úrovně komunikace – hodnocení úrovně kresby a pracovních výrobků – zhodnocení celého bloku – co se povedlo, co ne a proč

Vyhodnocování (evaluaci) provádíme přibližně 1x týdně u témat a 1x za měsíc u bloků.

- Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.
- Děti se rozvíjí a učí na základě vlastní aktivity (pomocí činností, kterými se zabývají ze své vůle či zájmu).
- Většina činností obsahuje prvky hry a tvořivosti.

15 ŠVP PV „BAREVNÉ KAMÍNKY“ - MĚSÍČNÍ TÉMATA

1. KDO VŠECHNO PŘIŠEL DO ŠKOLY

- Podtémata:
1. Seznamování s MŠ
 2. Seznamování s kamarády ve třídě
 3. Poznávání prostředí MŠ
 4. Pozorování podzimní přírody

Charakteristika bloku:

- Na začátku školního roku přichází do mateřské školy mnoho nových dětí. Snahou učitelek je děti seznámit s novým prostředím, být jim oporou při adaptaci, přiměřeným způsobem je zapojit do vytváření společných pravidel třídy, přiblížit jim pravidla bezpečnosti pohybu v budově školy a na školní zahradě.
- Záměrem je sjednotit dětský kolektiv po prázdninách, vytvořit pohodové prostředí ve třídě pro další vzdělávání a využít možnosti přímého pozorování změn, které přináší podzim.
- Rozvíjet osobnost dítěte, usnadnit mu přechod z rodinného prostředí do předškolního zařízení a seznamovat ho se základními činnostmi v mateřské škole.
- Učit se řešit konflikty mezi vrstevníky, upevňovat vztahy mezi kamarády i v rodině.
-

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- získání praktických dovedností odpovídajících věku
- získání poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy:

- upevňovat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce)
- pojmenovat části těla, znát pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

Konkretizované výstupy:

- postavit se zpřímá a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly, vyrovnávací a protahovací cvičení, posilování zádového svalstva
- upřednostňovat používání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, tužku držet správně (špetkový úchop s uvolněným zápěstím), vést stopu tužky při kresbě, napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, zvládat výtvarné činnosti

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelně běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat si ruce, umět používat kapesník), samostatně se oblékat, svlékat, obouvat
- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích (např. rameno, koleno, loket, zápěstí)
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě)
- sladit pohyb se zpěvem

Nabídka činností:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě), pohybové hry, překážkové dráhy
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- pracovní a výtvarné činnosti s různými druhy materiálů

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti, rozvoj sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím jsme obklopeni
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- vyjadřovat svou představivost a fantazii ve tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině
- řešit problémy, úkoly a situace, rozvíjet kreativní přístup
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomit si svoje možnosti a limity (své silné i slabé stránky)
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na konkrétní činnost i její dokončení

Konkretizované výstupy:

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- soustředěně poslouchat pohádku, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat)
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, rozlišovat dny v týdnu)
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- mít povědomí o ukládání hraček a jiných předmětů ve třídě
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti, pojmenovat povahové vlastnosti, pochopit funkci rodiny a jejich členů

Nabídka činností:

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- námětové a dramatické činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem, časová posloupnost v příbězích a vyprávění

Dítě a ten druhý – červený kamínek**Dílčí cíle:**

- budovat důvěru v učitele, kterému je dítě svěřeno
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- uvědomit si svá přání a respektovat přání druhých

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Konkretizované výstupy:

- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky), umět počkat a vystřídat se

Nabídka činností:

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných pravidel soužití ve třídě
- nabídka přiměřeného střídání rolí (nabýt pocitu zodpovědnosti za sebe i druhé)

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci prostředí mateřské školy
- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se),
- přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

Konkretizované výstupy:

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat komunikaci
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti

Nabídka činností:

- společně si vytvořit pravidla vzájemného soužití v mateřské škole
- posouzení práce ostatních, vážit si práce druhých
- využití her s užitím zdvořilostních frází (Na obchod, Na lékaře, Na rodinu)

Dítě a svět – zelený kamínek

Dílčí cíle:

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné a přínosné, zajímavé a využitelné pro další učení a životní praxi
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

Konkretizované výstupy:

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují

Nabídka činností:

- pozorování a získávání praktických dovedností k orientaci v nejbližším okolí mateřské školy (např. vycházky po okolí, pracovní listy se zaměřením se na pravolevou orientaci)
- zkoumání vlastností materiálů, kterými jsme obklopeni
- návštěva divadelního představení

2. SKLÍZÍME PLODY PODZIMU

- Podtémata:
1. Na poli
 2. Na zahradě
 3. V lese
 4. Podzimní plody, poznávání ovoce a zeleniny

Charakteristika bloku:

Naučit se rozlišovat a upevňovat poznatky o přírodě. Nové znalosti dále rozšiřovat, vést děti k ochraně živé i neživé přírody a blíže se seznámit se zvířaty a rostlinami. Zaměřit se na význam zeleniny a ovoce pro zdraví lidí. Všimnout si změn v přírodě v souvislosti se změnou ročního období, seznamovat děti s přírodními jevy a chápat, že přírodu je třeba chránit, zkoumat, pozorovat a objevovat. Budovat u dětí zájem umět si vyhledat potřebné informace v knihách.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé motoriky
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky
- otužování během předplaveckého výcviku

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí

Konkretizované výstupy:

- zlepšovat koordinaci těla v běžném pohybu
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky)
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, používat ubrousek
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o výživě, pobytu a pohybu v přírodě, otužování v krytém bazénu)
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze

Nabídka činností:

- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti
- zahájení předplaveckého výcviku v krytém bazénu

- pravidelná ranní cvičení, pohybové hry, uvolňovací cviky
- hudebně pohybové hry
- procvičování jemné motoriky (trhání a stříhání papíru, správné držení tužky, nůžek)
- rozvíjení pracovních dovedností s různým materiálem
- cviky na uvolňování zápěstí ruky

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj artikulačních a sluchových schopností (využití her se slovy, slovních hádanek, vokálních činností)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájmu, radosti z objevování apod.)

Očekávané výstupy:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy, porozumět slyšenému
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, zlepšovat postřeh, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
- chápat elementární časové pojmy
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

Konkretizované výstupy:

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně na otázku odpovědět)
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek)
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, ztvárnit jednoduchou dramatickou úlohu
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (např. smíchat barvy)
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů

- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

Nabídka činností:

- smyslové a psychomotorické hry (ochutnávání plodů, poznávání dle hmatu, hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků)
- práce s knihami
- práce s pracovními listy
- vyprávění, poslech, slovní komunikace, pozorování
- vnímání hudby jako příjemného zážitku

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle:

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- uplatňovat individuální potřeby a přání s ohledem na druhé

Očekávané výstupy:

- spolupracovat s ostatními
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Konkretizované výstupy:

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (pomáhat mu, chránit ho)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu a pomáhat slabším v této situaci)

Nabídka činností:

- zapojení se kolektivních činností celé třídy
- umět vhodně pomoci mladšímu či slabšímu spolužákovi

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopností přináležet ke skupině, spolupracovat
- učit se být citlivým a vnímavým pozorovatelem, posluchačem a divákem

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

Konkretizované výstupy:

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné)

Nabídka činností:

- pobídnout k posouzení práce druhých, umět vhodně povzbudit a volit slova pochvaly
- účast rodičů a dětí na společné sportovní akci (Drakiáda)

Dítě a svět – zelený kamínek**Dílčí cíle:**

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- učit se pochopit změny způsobené lidskou činností, chránit a pečovat o své okolí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Konkretizované výstupy:

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, kde se nachází např. obchod, zastávka, hřiště, pošta, lékař, hasiči, knihovna)
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, seznámit se s tradicemi oslav
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- být citlivý k přírodě, zapojit se do projektů, které šetří přírodu a její zdroje (třídění odpadu, povědomí o tom, co je nebezpečný odpad a kam se vyhazuje)

- charakterizovat jednotlivé roční období

Nabídka činností:

- podílení se na přípravách podzimních svátků a tradic
- kolektivní zapojení se do činností, které pomáhají šetřit přírodu
- přirozené pozorování okolí a života v něm
- charakteristika jednotlivých ročních období

3. KDYŽ PADÁ LISTÍ

- Podtémata:
1. Podzimní zvyky a slavnosti
 2. Moje tělo a zdraví
 3. Když kamarád stůně
 4. Co umí vítr a déšť

Charakteristika bloku:

Navázat na předchozí témata a získané znalosti u dětí prohlubovat a upevňovat. Na základě prožitků se seznámit s prostředím školy a jeho okolím, adaptovat se a snažit se o vytvoření pohodového prostředí ve třídě. Sjednotit kolektiv, vzájemně spolupracovat a respektovat se.

Podněcovat informovanost o stavbě lidského těla, povědomí o existenci životně důležitých orgánů a jejich umístění v lidském těle, jak vhodně o své tělo a zdraví pečovat. Seznámit se poznatky o způsobu ochrany zdraví, jak předcházet nemocí, jak předcházet úrazům, co je nebezpečné, škodlivé pro člověka (resp. dítě), co naopak prospívá (seznámit děti s potravinovou pyramidou), z čeho se skládá naše tělo, jak využíváme naše smysly. Rozvíjet vnímání podzimní krajiny všemi smysly a všimnout si změn v přírodě. Správně děti motivovat a učit vhodným návykům dobrým příkladem a prožitkovým učením.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- ovládnutí pohybového aparátu a pohybové aktivity (kontrolovat své pohyby)
- osvojování si psychomotorických dovedností – koordinace ruky a oka
- osvojování si dovedností důležitých k podpoře zdraví
- vytvářet zdravé životní návyky
- prohlubovat poznatky o svém těle

Očekávané výstupy:

- udržovat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a svého bezpečí
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

Konkretizované výstupy:

- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)

- bezpečná práce s nůžkami
- vytvořit prostorový výrobek
- samostatnost při pracovních, výtvarných a jiných činnostech

Nabídka činností:

- nápodoba chůze zvířat
- vybrat vhodnou písničku a pohybově ji ztvárnit
- výtvarné a hudební činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla
- grafomotorická cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti pro poznávání lidského těla

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj řečových a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj smyslového vnímání
- pojmenovávat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

Očekávané výstupy:

- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení

Konkretizované výstupy:

- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- záměrně si zapamatovat a vybavit jednoduché básničky, říkadla, rozpočítadla, písničky
- zapamatovat si taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů, krátký rytmický celek
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat

Nabídka činností:

- využití rolí (možnost dialogu mezi dítětem a druhým dítětem, mezi dítětem a dospělým)
- opakovat naučené básničky, hledat společně v knihách a médiích další básničky a písničky vhodné k probíranému tématu
- smyslové hry, cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle:

- osvojení si schopností pro navazování vztahu dítěte k druhým osobám
- vytváření prosociálních postojů (přizpůsobivost, respekt)

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem
- respektovat potřeby jiného dítěte

Konkretizované výstupy:

- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)
- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo něčím naopak nadšené, má radost)

Nabídka činností:

- hra rolí (využití dialogu pro užití tykání nebo vykání)
- rozvoj empatie v dětech vůči ostatním
- pěstování vztahů v kolektivu, sociální a interaktivní hry

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- umět odmítat společensky nežádoucí chování
- zvládat režim chodu mateřské školy
- umět pozorně sledovat a poslouchat uměleckou produkci

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

Konkretizované výstupy:

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost
- uvědomovat si samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy

- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje
- pojmenovávat to, čím, jsme obklopeni

Nabídka činností:

- připravit společně strukturu krátkého hudebně pohybového pásma
- podporování samostatného souvislého řečového projevu
- aktivity připravující na vstup do ZŠ
- vštěpování pravidel společenského soužití

Dítě a svět – zelený kamínek

Dílčí cíle:

- vytvářet povědomí o přírodním prostředí, rozmanitosti, vývoji a proměnách
- rozvoj schopností přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí

Očekávané výstupy:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Konkretizované výstupy:

- mít poznatky o změnách v přírodě
- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a přeměňuje

Nabídka činností:

- zaměřené sledování a pozorování skutečných jevů a dějů v nejbližším okolí
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, ovládnání

4. TĚŠÍME SE NA JEŽÍŠKA

- Podtémata:
1. Mikuláš
 2. Z pohádky do pohádky
 3. Příprava na Vánoce
 4. Vánoční svátky

Charakteristika bloku:

Poznávat charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí. Zaměřit se na adventní čas, vánoční tradice a zvyky, přípravu oslavy Vánoc v mateřské škole. Přirozeným způsobem a na základě prožitků děti seznámit s vánočními tradicemi a zvyklostmi. Získané vědomosti povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, výroby přáníček a dárků pro své nejbližší, zpívání koled a společné přípravě besídky pro rodiče a radostnému prožívání vánočního času.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- ovládnutí pohybového aparátu
- rozvíjení jemné motoriky během pracovních činností
- rozvíjení povědomí o bezpečí a ochraně zdraví

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí

Konkretizované výstupy:

- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, zdravé výživy, otužování apod.)
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace

Nabídka činností:

- nácvik jednoduché hudebně pohybové sestavy pro vánoční besídku
- hrou na Orffovy nástroje zlepšovat rytmickou pravidelnost

- učit se z paměti jednoduché texty
- výroba vánočních přáníček a dárečků pro nejbližší
- budovat povědomí o zdravém životním stylu a výživě

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj paměti - pamatovat si jednoduchou písničku a říkanku a ve vhodné chvíli si ji vybavit

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Konkretizované výstupy:

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte, rozumět většině pojmenování, které se týkají vzdálenějšího světa
- záměrně si zapamatovat a vybavit jednoduchou básničku nebo písničku vázící se k probíranému tématu
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výrobky (užít nějakého symbolu)
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru

Nabídka činností:

- vybízet budoucí školáky k nápodobě písmen objevujících se v jejich jméně
- najít první písmeno svého jména v obrázkovém pexesu
- naučit se jednoduché básničky, písničky z paměti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- naučit se zapamatovat si jednoduchý text a dokázat si ho ve vhodné chvíli vybavit

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle:

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy:

- uvědomit si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Konkretizované výstupy:

- všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky)
- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)

Nabídka činností:

- dokázat kolektivně se dohodnout na společném díle a dokončit zvolenou činnost
- podporovat dětská přátelství a vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- přednes, recitace a zpěv vánočních koled
- vést rozhovor, naslouchat druhým, neskákat do řeči, ptát se

Dítě a společnost –bílý kamínek**Dílčí cíle:**

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

Konkretizované výstupy:

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní

Nabídka činností:

- zprostředkovat kulturní zážitek pro dětského diváka (návštěva divadelního představení)
- činnosti umožňující samostatné vystupování
- činnosti a úkoly umožňující dítěti dosáhnout úspěch
- zorganizovat besídku pro rodiče a svoje blízké

- výroba přáníček a dárků pro své nejbližší
- poslech a nácvik vánočních koled
- sledování událostí v obci a účast na nich

Dítě a svět – zelený kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj povědomí o společenském, věcném, kulturním a technickém prostředí světa kolem nás
- rozvoj vnímání změn v okolí

Očekávané výstupy

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí a jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Konkretizované výstupy:

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá
- zajímat se, co se v okolí děje, proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla

Nabídka činností:

- budoucí školáky seznamovat s technickými prostředky, které jsou v mateřské škole k dispozici
- péče o své zdraví v zimním období, důležitost a nutnost se vhodně oblékat do chladného počasí (upozornit na nebezpečí, která s sebou přináší mráz a led)
- upozornit děti na bezpečnost a ochranu zdraví během vánočních svátků (manipulace s ohněm apod.)
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- procvičování organizačních dovedností
- grafomotorická cvičení, aktivity připravující na vstup do ZŠ

5. PANÍ ZIMA JEDE

- Podtémata:
1. Zima
 2. Zimní hry a sporty
 3. Oblečení v zimě
 4. Masopust

Charakteristika bloku:

Využívat podmínky k zimním sportům, vést děti k poznání, že pohyb je důležitý pro lidské tělo a zdraví. Hry se sněhem, stavby ze sněhu. Zlepšovat se v sebeobsluze. V době nepříznivého počasí pro poznávání zimní přírody přiblížit dětem klasické české pohádky pomocí četby českých autorů. Probudit u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů a nálad jiných. Zaměřit se na tradice a zvyky vztahující se k Masopustu.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvíjení sebeobsluhy a prohlubování sebeobslužných návyků

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

Konkretizované výstupy:

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- pohybovat se koordinovaně, jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. na sněhu, na ledě)
- tužku držet správně, s uvolněným zápěstím
- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, odnést si talíř s jídlem ke stolečku

Nabídka činností:

- lokomoční a nelokomoční pohyb dle vzoru
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním (např. kreslícím náčiním, nůžkami, nářadím apod.)
- využívat ve všech činnostech rozvoj sebeobslužných dovedností
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky
- hry na sněhu (stavby sněhuláka, klouzání)

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvíjet komunikační dovednosti
- osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka a o knihy
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě, uvědomění si vlastní identity

Očekávané výstupy:

- porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat ho ve správných větách
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase, chápat elementární časové pojmy
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadelní představení, film

Konkretizované výstupy:

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit své jméno, příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů)
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, vyjadřovat fantazijní představy
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- orientovat se v časových údajích v rámci dne, uvědomit si plynutí v čase

Nabídka činností:

- pokusy se sněhem a ledem – pozorování tání ledu a sněhových vloček
- pozorování zimní přírody
- chápat číselné a matematické pojmy a příslovce místa, času
- prostorové umístění, užití řadových číslovek během všech činností (počítání docházky, řazení se před vycházkou)
- hrou vybízet děti k opakování si údajů o své rodině a blízkých (Na poštu, Na lékaře)
- pomocí obrazových knih pochopit časové rozvržení činností během dne
- pozorování a pojmenování vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť apod.)

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle

- posilování prosociálního chování ve vztahu k jiným dětem
- posilování ohleduplnosti k ostatním
- učit se spolupracovat

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhými
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Konkretizované výstupy:

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomuto chování a pomáhat slabším v této situaci)

Nabídka činností:

- posilovat prosociální chování v kolektivu školky
- zdravá výchova dětí v rodině a ve škole (spolupráce s rodinou)

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- vnímání a přijímání základních hodnot uznávaných ve společnosti lidí (děti)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, životu
- rozvoj schopností vokálních i instrumentálních
- seznamování s tradicemi

Očekávané výstupy:

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Konkretizované výstupy:

- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje

Nabídka činností:

- rozvíjet u dětí cit pro vnímání morálních hodnot
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných situacích)
- překonávat stud, vhodným způsobem komunikovat s dětmi i dospělými, respektovat je
- odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- ve všech činnostech dohlížet na rovnost dětí ve skupině
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování (zdravení, loučení, poprosit, poděkovat, nechat domluvit ostatní, vyslechnout a uposlechnout pokyn)

Dítě a svět – zelený kamínek**Dílčí cíle:**

- bezpečná orientace ve známém prostředí
- vytváření schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- vytváření povědomí o přírodním prostředí a jeho rozmanitosti
- mít povědomí o ochraně životních prostředí
- rozvíjet vztah k literatuře
- poznávat tradice, pranostiky

Očekávané výstupy:

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Konkretizované výstupy:

- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, mrazy, co může ohrožovat zdravé životní prostředí

Nabídka činností:

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů a jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- rozvíjet u dětí cit pro ochranu přírody
- vysvětlit dětem, jak může každý svým chováním působit na životní prostředí (kladně i záporně)

6. OBJEVUJEME SVĚT KOLEM NÁS

- Podtémata:
1. Hádej, čím jsem, karneval
 2. Co děláme celý den, celý rok
 3. Čím cestujeme
 4. Řeky a moře

Charakteristika bloku:

Vzbuzovat v dětech přirozený zájem i poznatky a vědomosti, chápat časové souvislosti. Seznamovat se s druhy povolání ve svém okolí a zaměstnáním svých rodičů, vědět, že každá práce je důležitá. Peníze v našem životě - kde je bereme, umění počítat a šetřit, co se nedá za peníze koupit. Uvědomit si, že peníze si musíme vydělat a že jimi šetříme, ale že jsou i důležitější věci v životě. Pochopit sounáležitosti v přírodě a ve společnosti (roční období, tradice – uspořádání karnevalu). Osvojení a upevnění správných návyků chování v různých situacích. Prohlubovat časoprostorovou orientaci. Získávat správné vědomosti, zkušenosti a návyky z dopravní výchovy, rozvíjení pozornosti a soustředěnosti, vnímání prostoru a orientace. Seznamovat se s druhy dopravních prostředků. Poznávat přírodu, mít povědomí o Zemi jako celku.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- správné držení těla
- rozvoj jemné motoriky, umět zacházet s běžnými předměty denní potřeby
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost
- zdokonalovat stabilitu a rovnováhu
- spojovat rytmus s pohybem a radost z pohybu
- sluchové hry
- podporovat samostatnost v práci
- upevňovat správné držení tužky
- kresba šikmých, vodorovných a svislých čar, obloučků (pracovní listy)

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla a správné dýchání
- sladit rytmus s pohybem
- uvolňovat zápěstí
- rozvoj kresby s detaily

Konkretizované výstupy:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- kontrolovat správné držení těla během všech činností

Nabídka činností:

- zdravotně zaměřené činnosti– dechová cvičení, uvolňovací cvičení, relaxační cvičení, hry se sněhem...
- podporovat plavání a jiné sportovní činnosti
- přednes recitace, zpěv, dramatizace (průběžně)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti, ochotě rozdělit se, pomoci druhému, půjčit hračku, střídat se ve vedoucí úloze

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek**Dílčí cíle:**

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vytváření pojmů)
- rozvoj tvořivého řešení problémů
- určit hlásku na začátku a na konci slova
- odpovídat na otázky rozvitou větou (rozšiřování slovní zásoby)
- poznávat řemesla a povolání
- poznávat materiály
- prohlubovat znalosti o řekách a mořích
- seznamovat se s mapou a globusem

Očekávané výstupy:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách
- řešit problémy, úkoly a situace
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- poznávat nové pojmy
- práce s literárními texty, motivované hravé aktivity
- přednes básně
- práce s obrazovým materiálem

Konkretizované výstupy:

- spontánně vyprávět zážitky, vyslovovat správně všechny hlásky a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- odlišit hru od systematické povinnosti
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit

Nabídka činností:

- skládání rozstříhaných tematických obrázků s ohledem k věku a individuálním schopnostem dítěte
- rozhovory nad obrázky knih
- podporovat a vybízet děti k alternativním řešením vzniklých situací

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- uznávat práci ostatních, spolupracovat
- poznávat silniční provoz a pravidla na ulici

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dětmi i s dospělým
- umět komunikovat vhodným způsobem
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Konkretizované výstupy:

- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- bránit se projevům násilí, uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství)

Nabídka činností:

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti, ochotě rozdělit se, pomoci druhému, půjčit hračku, střídat se ve vedoucí úloze
- práce s obrazovým materiálem, práce s literárními texty, motivované hravé aktivity
- rozvoj poznatků o dopravních pravidlech
- pravidla bezpečnosti
- grafomotorická cvičení, pracovní listy

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- osvojit si základní poznatky o prostředí v němž dítě žije
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- tematická malba (využití celé plochy papíru)

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vnímat umělecké a kulturní podněty
- výtvarně zobrazit své zážitky, postavu v pohybu, dopravní prostředek
- rozvíjet vztah k přírodě

Konkretizované výstupy:

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat ho a umět se proti němu adekvátně bránit
- pozorně poslouchat sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)

Nabídka činností:

- spoluúčast na kulturních akcích školy (programy připravované žáky základní školy)
- spolupodílet se na výzdobě školy a jejího okolí
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy, slavnosti v rámci zvyků a tradic)
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování (pozdravení se – přivítání, loučení se, poprosit, poděkovat, nechat domluvit ostatní, vyslechnout a uposlechnout pokyn)

Dítě a svět – zelený kamínek**Dílčí cíle:**

- osvojení poznatků a dovedností při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- vytvoření povědomí o sounáležitosti člověka s živou i neživou přírodou, lidmi, společností
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit
- uvědomit si rozdíl mezi volnou a řízenou činností

Očekávané výstupy:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Konkretizované výstupy:

- poznat věci, které lidem pomáhají v práci
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, tamější zvířata)
- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou)

Nabídka činností:

- námětové hry na řemesla
- posilovat povědomí o existenci jiných zemích, kultur a životě tamních lidí
- prohlížení obrázkových knih
- vycházky po okolí

7. JAK SE RODÍ JARO

- Podtémata:
1. Jaro v trávě
 2. Když jaro zatřuká
 3. Jaro na zahradě – příprava na Velikonoce
 4. Svátky jara – Velikonoce

Charakteristika bloku:

Tento blok je zaměřený na změny v přírodě spojené s příchodem jara. Úkolem je seznámit děti s velikonočními oslavami i historií zdobení kraslic, podpořit lidové zvyky a tradice související s oslavami příchodu jara. Přiblížit dětem charakteristické znaky jara, změny v počasí. Seznámit je s určováním nejznámějších jarních květin a ptáků. Posílit dětskou zvědavost, zájem dětí a radost z objevování. Je to období, kdy se dá dětem umožnit práce s rozmanitými přírodními materiály.

Dítě a jeho tělo –modrý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvíjet ovládání pohybového aparátu a manipulativní schopnosti
- rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, smysl pro rytmus a tempo
- správně pracovat s nůžkami, papírem, lepidlem, modelovat
- získávání praktických dovedností odpovídajících věku

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- pojmenovat části těla, znát pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

Konkretizované výstupy:

- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly, vyrovnávací a protahovací cvičení, posilování zádového svalstva
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, tužku držet správně, tzv. špetkový úchop, s uvolněným zápěstím, vést stopu tužky při kresbě, napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, zvládat výtvarné činnosti
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelně běžné denní úkony např. používat
- toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat si ruce, umět používat kapesník, samostatně se oblékat, svlékat, obouvat

- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu)

Nabídka činností:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním
- smyslové a psychomotorické hry
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, vyrovnávací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj řečových a jazykových dovedností (porozumění, mluvní projev)
- osvojování si dalších forem sdělení (dramatické, hudební)
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání
- rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat

Očekávané výstupy:

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- podílet se na organizaci hry a činnosti

Konkretizované výstupy:

- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby)
- orientovat se v prostorových a časových pojmech
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení

Nabídka činností:

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- práce s knihami a encyklopediemi
- příležitosti a hry podporující vůli, vytrvalost, sebeovládání
- společná diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (hledání společného řešení, cest, jiného způsobu řešení)
- změna rolí, možnost rozhodovat za sebe i druhé, uvědomit si dopad svých rozhodnutí

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i
- dospělými vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vyjadřovat své představy pomocí výtvarných činností

Očekávané výstupy:

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- porozumět vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Konkretizované výstupy:

- porozumět běžným projevům emocí a nálad
- řešení problémů, hledání různých možností
- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání)

Nabídka činností:

- sociální a interaktivní (vzájemné) hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudebně pohybové hry
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vnímat umělecké a kulturní podněty

Konkretizované výstupy:

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat ho a umět se proti němu adekvátně bránit

- pozorně poslouchat sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)

Nabídka činností:

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
- divadelní představení, spolupráce se základní školou, účast na školních akcích
- tvůrčí činnosti dramatické, hudebně pohybové apod.

Dítě a svět – zelený kamínek

Dílčí cíle:

- povědomí o společenském věcném, kulturním a technickém prostředí světa kolem nás

Očekávané výstupy

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí a jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Konkretizované výstupy:

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá
- zajímat se, co se v okolí děje, proměny umět komentovat (vhodně pojmenovat)

Nabídka činností:

- seznamovat děti s technickým zázemím a vybavením školy
- pozorovat změny v přírodě během vycházek
- zajímat se problémy související s životním prostředím a jeho ochranou

8. JARO PŘIŠLO K NÁM

- Podtémata:
1. Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata
 2. Kdo žije u potoků, řek a rybníků
 3. Která zvířata žijí ve volné přírodě
 4. Jarní svátky a tradice

Charakteristika bloku:

Pozorovat změny v přírodě, poznávat vztahy ve zvířecím světě, všimnout si kvetoucí přírody, rodících se mláďat, života hmyzu. Vytvářet kladné postoje k přírodě a tradicím. Seznamovat se s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti i ke zvířatům. Rozvoj interaktivních a komunikačních dovedností verbálních i neverbálních. Vyjadřovat a projevovat tyto dovednosti. Prohlubovat citové vazby ke členům rodiny, k sobě navzájem, ale i k živé a neživé přírodě. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí

Konkretizované výstupy:

- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze, vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- zvládnout a dodržovat pravidla pohybové hry
- osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti
- znát a dodržovat základní pravidla chování na zahradě MŠ a na ulici

Nabídka činností:

- chůze vzad, orientace v prostoru
- procvičovat obratnost, odvahu, rovnováhu
- lokomoční i nelokomoční pohyb znázorňující pohyb zvířat
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji a náčiním
- procvičovat uvolňování ruky
- kreslit obloučky zleva doprava
- zaznamenat změny
- konstruktivní stavebnice, prostorové práce

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek**Dílčí cíle:**

- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- kultivace smyslového vnímání
- vytváření základů pro práci s informacemi
- přechod od bezděčné paměti k pozornosti a zapamatování úmyslnému
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Očekávané výstupy:

- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

Konkretizované výstupy:

- cvičit paměť, pozornost, představivost
- určovat hlásku na začátku a na konci slova
- poznávat písmena a číslice
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (vlnovka, kruh, čtverec, trojúhelník)

Nabídka činností:

- vyprávět své zážitky
- pojmenovávat mláďata zvířat a volně žijící zvířata
- poznávat život ptáků
- popis obrázku, děje

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle:

- osvojení si elementárních poznatků, dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhými
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Konkretizované výstupy:

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu a pomáhat slabším v této situaci)

Nabídka činností:

- posilovat prosociální chování v kolektivu školky (program prevence)
- nejúčinnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole
- využití hry rolí
- hry podporující vůli a vytrvalost
- řešení problémů, hledání různých možností

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- přináležet k danému společenství (třídě, rodině, ostatním dětem)
- vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj společenského a estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

Konkretizované výstupy:

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní pomocí různých výtvarných výrazových prostředků
- chápat humor v textu

Nabídka činností:

- hry a praktické činnosti seznamující dítě s různými druhy pracovních činností a pracovními předměty (praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- soustředěný poslech
- chápat a reprodukovat obsah textů
- rytmizace a intonace
- vytvoření základů aktivních postojů k společnosti, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Dítě a svět – zelený kamínek

Dílčí cíle:

- vytváření povědomí o rozmanitosti, vývoji, neustálých proměnách přírodního prostředí
- seznamování s tradicemi (pálení čarodějnic)
- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- kladení otázek a hledání odpovědí

Očekávané výstupy:

- všímát si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Konkretizované výstupy:

- zajímat se, co se v okolí děje, všímát si dění a změn ve svém okolí, proměny komentovat
- ctít tradice, oslavy narozenin, svátků
- všímát si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny
- pochopit význam vody pro život na Zemi, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí

Nabídka činností:

- seznamování s bajkami
- povědomí o ochraně přírody pomocí třídění odpadu
- spolupodílet se na vytváření pohody prostředí, být citlivý k přírodě
- uvědomovat si, že člověk (dítě) a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- aktivity připravující na vstup do ZŠ

9. KDYŽ VŠECHNO KVETE

- Podtémata:
1. Máme se doma rádi
 2. Maminka má svátek
 3. Barevná kvetoucí příroda
 4. Cizokrajná zvířata

Charakteristika bloku:

Postupně chápat vztahy v rodině, koloběh života, uvědomit si úctu k životu, k lidem, ke stáří. Ctít tradiční hodnoty člověka jako je láska, respekt, laskavost, pracovitost, vděčnost, empatie atd. Na pohádkách a příbězích si připomenout, co je odvaha, spravedlnost, čestnost, duchapřítomnost, ale i kam nás může zavést lež, zloba, závist, pomstychtivost. Pozorovat a poznávat detaily v přírodě. Poznávat nejznámější cizokrajná zvířata.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle, o pohybových činnostech
- vytváření základů zdravého životního stylu
- rozvíjení jemné motoriky

Očekávané výstupy:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb se zpěvem
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

Konkretizované výstupy:

- lehkost tahu ruky po papíře
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

Nabídka činností:

- vybarvování, vystřihování, práce s lepidlem
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém i neznámém prostředí

- spojit pohyb se zpěvem a hudbou
- chůze v zástupu, pohyb s cvičebním náčiním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací cviky)

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj zájmu o další formy sdělení (hudební, dramatické)
- rozvoj tvořivého sebevyjádření, myšlení
- přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně logickému (pojmovému)
- podpora a vytváření podmínek k zájmu o učení
- získání relativní citové samostatnosti

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- snažit se ovládat své afektivní chování
- posilovat zájem o knihy

Konkretizované výstupy:

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- využívat přídavná jména
- určovat počet více méně
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese

Nabídka činností:

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, hudební, hudebně pohybové, dramatické – podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, jeho estetické vnímání a vyjadřování

Dítě a ten druhý – červený kamínek

Dílčí cíle:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem a ke své rodině

- posilování prosociálních postojů (sociální citlivosti, toleranci, respektu)
- ochrana soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

- spolupracovat s ostatními
- vážit si práce druhých
- respektovat potřeby jiného dítěte
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Konkretizované výstupy:

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- spoluvytvářet prostředí pohody
- učit se řešit konflikty s kamarády
- důvěřovat vlastním schopnostem
- dokázat odmítnout nepříjemný kontakt a komunikaci

Nabídka činností:

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách (námětové hry, dramatizace)
- vytvořit dárek pro svého kamaráda
- výtvarně zachytit lidskou postavu s detaily
- spoluúčast na výletech, plánování akcí v rámci skupiny
- příprava besídky ke svátku maminek

Dítě a společnost – bílý kamínek

Dílčí cíle:

- zaměřené pozorování a sledování skutečných objektů, jevů a dějů z nejbližšího okolí
- kolektivní manipulace a experimentování s různými materiály a surovinami
- rozvoj vnímání uměleckých a kulturních podnětů

Očekávané výstupy:

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vnímat umělecké a kulturní podněty

Konkretizované výstupy:

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy

- všimát si kulturních památek kolem sebe (pomník, kostel, architektonicky nebo historicky zajímavá stavba)

Nabídka činností:

- seznamovat děti s kulturní historií obce, kde se mateřská škola nachází
- budovat pohodové a přátelské prostředí mezi dětmi i dospělými v mateřské škole
- posilovat vztah k sourozencům
- hry na téma rodiny, funkce rodiny
- poznávat písně a básně s jarní tematikou
- vyrobit dárek pro rodiče
- návštěva dětských kulturních akcí

Dítě a svět – zelený kamínek

Dílčí cíle:

- vytvářet povědomí o rozmanitosti, vývoji, neustálých proměnách přírodního prostředí
- poznávat cizokrajná zvířata (prostřednictvím obrázků, knih, výlet do ZOO)
- rozvoj úcty k životu ve všech formách

Očekávané výstupy:

- všimát si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Konkretizované výstupy:

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem se vyvíjí a proměňuje a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- všimát si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu

Nabídka činností:

- rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou
- vážit si práce a produktů práce druhých lidí
- správně stolovat
- pozorovat a správně popisovat stromy a květiny
- pozorovat hmyz a ten nejznámější umět pojmenovat
- rozeznávat roční období
- přizpůsobovat se změnám souvisejících s plynutím času (porovnání: naše obec očima babiček a nás)
- vycházky do okolí, seznamování s kulturou místa a prostředí, ve kterém dítě žije, poznávání města, obce
- aktivity připravující děti na vstup do ZŠ

10. UŽ UMÍM

- Podtémata:
1. Oslavujeme svátek dětí
 2. Kniha je studnice vědění (projekt Celé Česko čte dětem)
 3. Planeta Země
 4. Těšíme se na prázdniny, letní sporty a jiné činnosti

Charakteristika bloku: Sporty a soutěže v rámci oslav MDD. Děti se pomocí tohoto svátku seznámí s existencí jiných kultur (multikulturní výchova) a jejich tradicemi (oblečením, zvyky, vzhledovými rysy apod.). Rozvíjení vztahu ke knihám (projekt Celé Česko čte dětem). Širší poznávání okolí MŠ formou různých výletů. Naučit děti bezpečnému a ukázněnému chování během cestování v dopravním prostředku. Všimnout si přírodních krás naší země. Připomenout dětem, jak je důležité pečovat o své okolí a prostředí, kde žijeme. Poučit děti srozumitelnou formou o bezpečném chování a kde v případě potřeby hledat pomoc.

Dítě a jeho tělo – modrý kamínek

Dílčí cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody i pohody prostředí
- mít povědomí o významu hygieny

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- podporovat radost z pohybu
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- dodržovat pravidla bezpečnosti ve třídě, na školní zahradě, na ulici

Konkretizované výstupy:

- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrní, obezřetní, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- rozlišovat pravou a levou stranu
- dodržovat pravidla her

Nabídka činností:

- pravidelná ranní cvičení, pohybové hry, cvičení na uvolnění napětí
- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- cvičení na uvolňování ruky

Dítě a jeho psychika – žlutý kamínek**Dílčí cíle:**

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vyjadřování, rozvoj kultivovaného projevu)
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- rozlišovat časové pojmy
- přechod od bezděčné paměti a pozornosti k úmyslné
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat svou představivost a fantazii ve tvořivých činnostech
- procvičovat používání přídavných jmen, jejich stupňování a příslovcí
- vyhledat slova začínající na určenou souhlásku, samohlásku

Konkretizované výstupy:

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat různé výrazové možnosti

Nabídka činností:

- artikulační, řečové a sluchové hry (hry na tělo, smyslové hry)
- vyprávění vtipů, hádanek
- práce s barvami, modelování, koláže, frotáže, batikování, cit pro kompozici barev, barevnou harmonii, soulad, protiklad

Dítě a ten druhý – červený kamínek**Dílčí cíle:**

- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- uplatňování individuálních potřeb a přání s ohledem na druhé
- posilování přátelských vztahů

Očekávané výstupy:

- spolupracovat s ostatními
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Konkretizované výstupy:

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (pomáhat mu, chránit ho)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu a pomáhat slabším v této situaci)
- poznávat cizí kultury
- posilovat svědomitost
- poznávat nové pojmy

Nabídka činností:

- během sportovních aktivit a příprav na společné sportovní události (oslava DDM, sportovní dopoledne na zahradě MŠ) vždy hrát čestně a dle pravidel
- dodržovat předem stanovená a dětmi pochopená pravidla soužití v mateřské škole
- pomáhat mladším, slabším či postiženým

Dítě a společnost – bílý kamínek**Dílčí cíle:**

- přináležet k danému společenství (ke třídě, rodině, k dětem)
- posilovat vztah k literatuře a ke knihám vůbec
- vytvářet základy pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- vyjadřovat vlastní postoje a názory

Očekávané výstupy:

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností

Konkretizované výstupy:

- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, projevení zájmu, akceptování či podávání návrhů)
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní
- vyprávět ostatním o své oblíbené knize

Nabídka činností:

- projekt „Celé Česko čte dětem“
- uskutečňovat poznávací výlety, zájezdy
- dokázat spolupracovat v rámci celku
- rozvíjet pozitivní přístup ke kultuře a umění
- soustředěný poslech delších textů
- kolektivní zpěv
- kultura v jiných zemích

Dítě a svět – zelený kamínek**Dílčí cíle:**

- vytvářet povědomí o širším přírodním prostředí
- posilovat pozitivní vztah k prostředí, ve kterém dítě žije
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, vesmírem

Očekávané výstupy:

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, seznámit se s pojmem ekologie
- posilovat solidární a empatické chování a jednání

Konkretizované výstupy:

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- rozvíjet poznatky o vesmíru

Nabídka činností:

- prohlubovat poznatky o letním období
- prožitkové učení formou celodenních výletů (zachycovat skutečnosti ze svého okolí)
- názorná ukázka dopadu lidské činnosti na životní prostředí (klady i zápory)
- dodržovat pravidla
- přiblížit dítěti poznatky z nejrůznějších oblastí života (práce s knihou, médii v MŠ)
- multikulturní výchova

16 BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ PŘI POBYTU DĚTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Při vzdělávání dětí dodržují pedagogičtí pracovníci pravidla a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které pro tuto oblast stanoví platná školská a pracovněprávní legislativa.

Mateřská škola vykonává dohled nad dítětem od doby, kdy je učitel mateřské školy převezme od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy je učitel mateřské školy předá jeho zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě. Předat dítě pověřené osobě lze jen na základě písemné Dohody o vyzvedávání podepsané zákonným zástupcem dítěte. Učitelky mají neustále přehled o všech dětech, za které zodpovídají, průběžně kontrolují jejich počet a prostory, ve kterých se děti pohybují.

Dohled po omezenou dobu může vykonávat vedle učitele mateřské školy i jiný zletilý zaměstnanec školy, který byl o výkonu tohoto dohledu řádně a prokazatelně poučen.

Při pobytu na zahradě jsou děti pod nepřetržitým dohledem, každá třída (dvojice učitelek) má svůj sektor, na který se prioritně v dohledu nad dětmi zaměřuje. Děti se mohou pohybovat po všech částech zahrady a jsou pod dohledem učitelky, která má na starosti daný sektor zahrady. Možností volného pohybu dětí po zahradě podporujeme posilování přátelských vztahů i mezi dětmi z různých tříd a vzájemný kontakt sourozenců.

Při zajišťování zotavovacích pobytů, popřípadě výletů pro děti určí ředitelka mateřské školy počet pedagogických a nepedagogických pracovníků tak, aby byla zajištěna výchova dětí, jejich bezpečnost a ochrana zdraví.

V otázkách BOZP se škola řídí svojí směrnicí k BOZP, která je součástí školního řádu a metodicky vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 22. 12. 2005, čj. 37014/2005-25.

17 KROUŽKY A NADSTANDARTNÍ AKTIVITY PRO DĚTI

- Keramika pro předškoláky – Vladka Menšíková /učitelka MŠ
- Angličtina – Hana Jünglingová (pro 3., 4., 5. a 6. třídu)
- Tanečky – Renata Rybová /učitelka MŠ (pro 1., 2. a 3. třídu)
- Povídalek pro předškoláky – Vladka Menšíková / učitelka MŠ
- Plavání pro předškoláky (bazén Hloubětín)
- Jóga – Taťána Ametová (pro 1., 2. a 3. třídu)
- Jóga – Renata Rybová /učitelka MŠ (pro 4., 5. a 6. třídu)

18 PROGRAM PROTIDROGOVÉ PREVENCE

Určeno pro 3 - 6leté děti.

Cíl: seznámení dětí s tím, co je může v běžném životě ohrozit na zdraví

Činnosti:

PROTIKUŘÁCKÁ VÝCHOVA

- informace o zdravotním riziku kouření pro kuřáka
- poznatky o škodlivosti kouření ve vztahu k okolí
- pozitivní vztah ke zdraví

VÝCHOVA K OBEZŘETNOSTI PŘI STYKU S CIZÍMI LIDMI

- umět reagovat na oslovení cizím člověkem
- v případě ohrožení se obrátit na osoby, kterým dítě důvěřuje – rodič, učitel, policista
- učit děti znát svoji adresu

PROTIDROGOVÁ VÝCHOVA

- poučit děti o nebezpečí pohozených věcí – injekční stříkačky, plechovky od chemikálií
- nikdy nesahat, nepít nic nalezeného - upozornit dospělého na nález takových věcí
- poučit o důsledcích samovolného užívání léčiv (kdo nám léky může vydat, jaké léky jsou vhodné)

SPOLUPRÁCE SE ZDRAVOTNÍM PERSONÁLEM DĚTSKÉ PEDIATRIE A ČLENY POLICIE ČR:

- Medvídkova nemocnice (návštěva mediků v MŠ) – poznávání svého (nemocného) těla, ukázka 1. pomoci
- Výuka dentální hygieny ve spolupráci s firmou Curaprox (návštěva mediků v MŠ)
- Návštěvy Policie ČR – výuka o bezpečnosti

19 PROGRAM ŘEČOVÉ VÝCHOVY DĚTÍ

Určeno pro 4 - 6leté děti.

Cíl:

- co nejefektivněji ovlivnit vývoj řeči dítěte
- umožnit mu, aby byla jeho řeč správně rozvinuta před nástupem do školy
- rozvoj sluchového a zrakového vnímání

- rozvoj hrubé a jemné motoriky, mluvních orgánů
- rozvoj slovní zásoby
- rozvoj jazykového citu

Činnosti:

- dechová cvičení (cvičení nádechu, výdechu, usměrňování výdechového proudu vzduchu)
- cvičení hospodaření s dechem
- artikulační cvičení (orofacionální cvičení)
- nápodoba zvuku
- různá cvičení na rozvoj sluchové a zrakové percepce

Této oblasti se především věnuje naše učitelka Vladka Menšíková, která pravidelně provádí průzkum výslovnosti u předškoláků, rodičům o výsledcích tohoto průzkumu podává zprávu. Vede také kroužek procvičující správnou výslovnost dětí „Povídálek“.

20 EVALUAČNÍ ČINNOST

EVALUACE JE HODNOCENÍ:

1. Cíle ŠVP

2. Podmínky ke vzdělávání (hodnotíme předpoklady, okolnosti, situace)

- **materiální podmínky** (posuzujeme prostory a vybavení z hlediska požadavků vzdělávacích, bezpečnostních a hygienických)
- **životospráva** (posuzujeme denní řád, režimová pravidla a aktivity, např. stravování, spánek, pohybové aktivity, pobyt venku, hodnotíme naplňování zásad zdravého životního stylu)
- **psychosociální podmínky** (posuzujeme klima třídy i školy, atmosféru a kvalitu komunikace, přístup k dětem a způsob jejich vedení, respekt k individuálním potřebám, vzájemné vztahy a postoje, prosociální komunikaci, míru prostoru pro aktivitu a samostatné rozhodování dítěte apod.)
- **organizační podmínky** (posuzujeme organizační formy práce, denní program, počty dětí ve třídě, respekt k soukromí dítěte, zařazování řízených zdravotně preventivních aktivit apod.)
- **řízení MŠ** (posuzujeme vymezení pravidel, týmovou práci, spolupráci všech zúčastněných, kvalitu plánování, řízení a hodnocení, informační systém, spolupráci se zřizovatelem, s orgány státní správy, školami, odborníky a s dalšími partnery)
- **personální a pedagogické zajištění** (posuzujeme pedagogické, metodické i etické kompetence pracovníků, jejich sebevzdělávání, další vzdělávání apod.)
- **spoluúčast rodičů** (posuzujeme vzájemné vztahy mezi rodinou a školou, míru, intenzitu, formy a obsah komunikace a spolupráce)

3. Průběh vzdělávání

<u>Předmět evaluace</u>	<u>Metoda</u>	<u>Termín</u>	<u>Odpovědnost</u>
Cíle ŠVP	dotazník porada	1 x ročně 5 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky učitelky
Věcné podmínky	pozorování dotazník rozhovory porady	průběžně 1 x ročně průběžně 5 x ročně	zaměstnanci zástupce ředitelky učitelky
Životospráva	porady kontrolní činnost rozhovory dotazník	5 x ročně průběžně průběžně 1 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky zaměstnanci MŠ
Psychosociální podmínky	dotazník pozorování porady rozhovory	1 x ročně průběžně 5 x ročně průběžně	ředitelka zástupce ředitelky zaměstnanci MŠ
Organizační podmínky	pozorování hospitační činnost dotazník záznamy z porad	průběžně 2 x ročně 1 x ročně 5 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky zaměstnanci MŠ
Řízení MŠ	dotazník porady rozhovory	1 x ročně 5 x ročně průběžně	ředitelka zástupce ředitelky
Personální a pedagogické zajištění	hospitační činnost dotazník rozhovory porady	2 x ročně 1 x ročně průběžně 5 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky
Spoluúčast rodičů	individuální rozhovor schůzka s rodiči společné akce dotazník porady	průběžně 1 x ročně dle plánu 1 x ročně 5 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky zaměstnanci MŠ
Obsah vzdělávání	dotazník rozhovory	1 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky učitelky
Hodnocení pedagoga včetně sebereflexe	rozhovory hospitační činnost dotazník	průběžně 2 x ročně 1 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky učitelky
Výsledky vzdělávání	dotazník rozhovory dotazník	10 x ročně 1 x ročně	ředitelka zástupce ředitelky učitelky

Zpracovala:

Lada Leiblová, ředitelka mateřské školy

Platnost ŠVP PV „Barevné kamínky“ od 1. 9. 2017